

Usmernenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k programom odpadového hospodárstva obcí a programom odpadového hospodárstva pôvodcov v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo väzbe na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) musí pôvodca odpadu, ktorý je právnickou osobou alebo fyzickou osobou-podnikateľom a produkuje ročne viac než desať ton nebezpečných odpadov alebo 100 ton ostatných odpadov, vypracovať vlastný program.

Povinnosť pôvodcu odpadu vypracovať program plní pre komunálne odpady, ako aj pre odpady z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou v rozsahu do jedného m³ ročne od jednej fyzickej osoby (ďalej len „drobné stavebné odpady“), obec, na ktorej území tieto odpady vznikajú.

Povinnosť pôvodcu odpadu vypracovať program plní pre odpady vznikajúce pri servisných prácach, čistiacich prácach alebo udržiavacích prácach vykonávaných v sídle alebo mieste podnikania, organizačnej zložke alebo inom mieste pôsobenia právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ, pre ktorú sa tieto práce vykonávajú.

Pôvodcovia odpadov, ktorí vypracúvajú program podľa zákona o odpadoch, sa môžu dohodnúť navzájom alebo spolu s obcou na vypracovaní spoločného programu. Obec môže vypracovať program v spolupráci s jednou obcou alebo s viacerými obcami na základe uzatvorenej spolupráce.

Obsahová stránka programu obce a programu pôvodcu je upravená zákonom o odpadoch a vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 283/2001 Z. z.“). Z platného znenia vyhlášky č. 283/2001 Z. z. vyplýva, že program obce a program pôvodcu obsahovo nadväzuje na program kraja a absentuje výslovné určenie, že predmetom programu obce majú byť výlučne komunálne odpady a drobné stavebné odpady a predmetom programu pôvodcu odpady, ktoré mu vznikajú.

V návrhu na zmenu vyhlášky č. 283/2001 Z. z. sa upravuje obsah programu obce a programu pôvodcu tak, aby obsahom programu obce bolo nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobným stavebným odpadom a obsahom programu pôvodcu odpady, ktoré mu vznikajú.

Program obce popisuje nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi vrátane ich triedeného zberu na území konkrétnej obce a program pôvodcu nakladanie s odpadmi, ktoré u neho vznikajú.

Z § 6 vyhlášky č. 283/2001 Z. z. vyplýva, že smerná časť programu obsahuje údaje o zámeroch na vybudovanie nových zariadení na zhodnocovanie odpadov, zariadení na zneškodňovanie odpadov, zariadení na dekontamináciu kontaminovaných zariadení alebo zariadení na iné nakladanie s odpadmi. V prípade, že sa neuvažuje so zámermi na vybudovanie nových zariadení na zhodnocovanie odpadov, zariadení na zneškodňovanie odpadov, zariadení na dekontamináciu kontaminovaných zariadení alebo zariadení na iné nakladanie s odpadmi, neuvedú sa v tejto časti žiadne údaje.

Navrhuje sa úprava tohto ustanovenia, a teda že smerná časť programu pôvodcu obsahuje údaje o dostupnosti zariadení na spracovanie odpadu, ktorý mu vzniká alebo o potrebe ich vybudovania a smerná časť programu obce obsahuje informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov a o potrebe ich budovania vrátane návrhov aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je potrebné vybudovať. Ide o všeobecné konštatovanie ohľadne dostupnosti či potrebe dobudovania zariadení na nakladanie s odpadmi.

Program obce a program pôvodcu sa predkladá na schválenie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva.

Podľa § 3 písm. c) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o posudzovaní vplyvov“) je strategickým dokumentom návrh politiky, rozvojovej koncepcie, plánu a programu vrátane strategických dokumentov, spolufinancovaných Európskou úniou, ako aj ich zmeny, ktoré **sú predmetom prípravy a schvaľovania na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni** alebo ktoré sú pripravované na schválenie prostredníctvom parlamentného alebo vládneho postupu **a ktoré vyžadujú predpisy**, ktoré by mohli mať vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na chránené územia chránené podľa osobitných predpisov okrem materiálov legislatívnej povahy.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov je predmetom posudzovania vplyvov strategický dokument pripravovaný pre oblasť poľnohospodárstva lesníctva, rybárstva, priemyslu, energetiky, dopravy, **odpadového hospodárstva**, vodného hospodárstva, telekomunikácií, cestovného ruchu, územného plánovania alebo využívania územia, regionálneho rozvoja a životného prostredia, ako aj strategický dokument spolufinancovaný Európskou úniou, ktoré majú pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie **a zároveň vytvárajú rámec na schválenie niektorej z navrhovaných činností uvedených v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov okrem strategických dokumentov, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni.**

Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov je predmetom posudzovania aj strategický dokument uvedený v § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, **ktorý určuje využitie malých území na miestnej úrovni**, ak príslušný orgán rozhodne **na základe výsledkov zisťovacieho konania** o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu, že sa strategický dokument bude posudzovať, pretože má pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie.

V prípade, že program obce resp. pôvodcu odpadu **neobsahuje** údaje o zámeroch na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov, zariadení na zneškodňovanie odpadov, zariadení na dekontamináciu kontaminovaných zariadení, zariadení na iné nakladanie s odpadmi alebo ich zmien, alebo ak program obce, resp. pôvodcu odpadu **nevytvára** rámec na schválenie ktorejkoľvek inej činnosti alebo jej zmeny uvedenej v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, nie sú splnené kritériá podľa § 4 ods. 1, resp. ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov a povinnosť posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa na takýto program **nevzťahuje. Za zámer je však možné považovať aj všeobecné konštatovanie o potrebe dobudovania zariadenia na nakladanie s odpadmi.**

Ak z programu obce resp. z programu pôvodcu vyplýva, že nie je potrebné vykonávať zmeny (napr. rozširovať kapacity) už existujúcich zariadení na nakladanie s odpadmi alebo že nie je potrebné dobudovať nové zariadenia na nakladanie s odpadmi, v takomto prípade sa na program obce resp. program pôvodcu nevzťahuje povinnosť posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Avšak v prípade, že program obce, resp. pôvodcu odpadu údaje o zámeroch na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov, zariadení na zneškodňovanie odpadov, zariadení na dekontamináciu kontaminovaných zariadení, zariadení na iné nakladanie s odpadmi alebo ich zmien **obsahuje**, alebo ak program obce, resp. pôvodcu odpadu **vytvára** rámec na schválenie ktorejkoľvek inej činnosti alebo jej zmeny uvedenej v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, spĺňa takýto program kritériá podľa § 4 ods. 1, resp. ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov a povinnosť posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa na neho **vzťahuje.**

V prípade, že program pôvodcu síce obsahuje údaje o zámeroch na vybudovanie zariadení na nakladanie s odpadmi alebo ich zmien, ale súčasne z jeho obsahu vyplýva, že určuje využitie iba malého územia na miestnej úrovni, t. j. napr. iba časti obce, v takomto prípade jeho program podlieha iba zisťovaciemu konaniu v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

Súčasne, ak program obce, resp. pôvodcu odpadu nespĺňa kritériá podľa § 4 ods. 1, resp. ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, môže byť predmetom posudzovania vplyvov podľa § 4 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov v prípade, že podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny má samostatne alebo v kombinácii s iným dokumentom alebo činnosťou pravdepodobne významný vplyv na územie patriace do európskej sústavy chránených území, navrhované chránené vtáčie územie alebo územie európskeho významu (územie sústavy NATURA 2000).

Upozornenie:

Toto usmernenie je metodickým usmernením postupu a nie je možné ho považovať za všeobecne záväzné právne stanovisko, nakoľko Ministerstvo životného prostredia Slovenskej

republiky nie je zo zákona oprávnené podávať právne záväzný výklad všeobecne záväzných právnych predpisov.

Bratislava, 03.04.2013

Ing. Dušan Jurík
generálny riaditeľ sekcie
environmentálneho hodnotenia a riadenia